

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.I. 35.252/2023/2.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: név ügyvéd

Cím3

Az alperes: Alperes1 Cím1

Az alperes képviselője: név1 kamarai jogtanácsos

A per tárgya: támogatási jogosultság megállapításával kapcsolatos közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 10. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 107.K.702.591/2022/9.

számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes, mint köznevelési feladatot ellátó nem állami intézményt fenntartó 2022. június 29. napján a 2022. január 1-től 2022. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan 388.626.667,- forint összegű működési támogatás megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő az elsőfokú hatóságnál.

[2] Az elsőfokú hatóság a 2022. február 7. napján kelt BPM-ÁHI/2490-23/2022. számú határozatával a felperes működési támogatás megállapítása iránti kérelmét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes ÖNKFO/335-2/2022. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, és a felperes tárgyidőszakra vonatkozó működési támogatás megállapítása iránti kérelmét elutasította. Megállapította, hogy a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 42.§ (1) bekezdés b) pontja, valamint a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 37/Q.§-a alapján működési támogatás kizárólag bevett egyház részére állapítható meg, ugyanakkor a Kvtv. 8. melléklet 1.5. pontja nem nevesíti a felperest a bevett egyházak között.

[3] A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 2019. április 15-től hatályos 9/G. § (1) bekezdése szerint a bevett egyház az olyan bejegyzett egyház, amellyel az állam a közösségi célok érdekében történő együttműködésről átfogó megállapodást kötött. Az Ehtv. 9/G.§ (7) bekezdése szerint a bevett egyházakat a melléklet tartalmazza, de a mellékletben a felperes sem a kérelem benyújtásakor, sem a határozat kiadásának időpontjában nem szerepelt. Megállapította, hogy a felperes szervezeti formája „nyilvántartott egyház”, de ez a működési támogatásra való jogosultságot nem érinti. Hivatkozott a 6/2013. (III.1.) AB határozatra (a továbbiakban: Abh.) és a Kúria gyakorlatára (Kfv.III.35.369/2014/5., Kfv.II.37.893/2012/2.). Megállapította, hogy csak a bevett egyházakat illeti meg a támogatás és a felperes nem minősül annak.

[4] A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatával szemben, kérve annak megváltoztatását, és a támogatás megállapítását. Előadta, hogy az Abh. alapján 2012. január 1-jére visszamenőlegesen egyháznak minősül, így a működési támogatásra jogosult.

Az elsőfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[6] Ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84.§ (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 347.§ (1) bekezdés d) pontja szerint rövidített indokolással hozta meg, rögzítve az általa megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét és nyilatkozatait, az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és a rövidített indokolás törvényi feltételeire történő utalást.

A felülvizsgálati kérelem

[7] Az ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és az alperes új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt.

[8] A felülvizsgálati kérelem befogadása körében a felperes a Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pont, aa) és ab) pontjaira hivatkozott.

[9] Kifejtette, hogy az Abh. alapján 2012. január 1-re visszamenőleges hatállyal egyháznak minősül, ezért az egyházi kiegészítő támogatásra jogosult. Az Abh.-ban az Alkotmánybíróság, az Ehtv. több rendelkezését a hatálybalépésére visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, illetve megállapította, hogy azok a hatálybalépésüktől kezdődően nem alkalmazhatóak. Az Abh. indokolásának 215. pontja kifejezetten rögzítette, hogy a panaszos felperes az egyházi jogállását nem veszítette el. Az Alkotmánybíróság ezen döntése erga omnes hatállyal bír, azaz mindenkire nézve kötelező. Az Abh. indokolása szerint a 8/2012. (II.29.) OGY határozatban felsorolt szervezetek jogosultságaik tekintetében az Ehtv. mellékletében szereplő egyházakkal azonos jogállással bírnak. Felperes ezen OGY határozat 41. pontjában nevesített szervezet. Nem hagyható figyelmen kívül az Abh. rendelkezése azért, mert a jogalkotó elmulasztotta a teljes jogszabályi környezet Abh.-nak megfelelő módosítását. A felperes az egyik legnagyobb nem állami köznevelési, illetve szociális intézményfenntartó Magyarországon. Egyházi státuszának kérdése, egyházi kiegészítő támogatásra való jogosultsága országszerte mintegy 20 köznevelési intézmény tanulói és 10 szociális intézmény ügyfelei ellátása szempontjából kiemelkedő társadalmi jelentőséggel bír. A felperes egyházi státusza és azzal összefüggő támogatási jogosultság közérdeklődésre számot tartó kérdések, az Emberi Jogok Európai Bírósága döntései és az Alkotmánybíróság határozatai állást foglaltak ebben a kérdésben.

A Kúria döntése és jogi indokai

[10] A felperes felülvizsgálati kérelmének befogadására – az alábbiak szerint – nincs lehetőség. A Kp. 117. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118.§ (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[11] A Kp. 118.§ (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,

aa) a joggyakorlat egységének, vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére

kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet - a felülvizsgálati kérelemben szereplő indokok mellett - a Kp. 118.§ (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[12] A felülvizsgálati bíróság elsődlegesen hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét hanem az egyedi ügy, és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia.

[13] Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást. A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pont aa) alpont - érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult, és egységes, annak követése azonban a körülmények változására figyelemmel már támogatható.

[14] A Kúria a felperesnek a státuszával kapcsolatos előadása vonatkozásában hangsúlyozza, hogy azonos felek között e kérdésben már több döntést hozott a Kúria (pl.: Kfv.IV.35.310/2020/5., Kfv.V.35.309/2022/2.). A Kúria a Kfv.IV.35.310/2020/5. számú ítéletében megvizsgálta az Abh. erga omnes hatályát és a döntés 40. és 41. pontjában kimondta, hogy: „Az elsőfokú bíróság az Abh.-t illetően arra hivatkozott, hogy az mindenkre kötelező erővel, vagyis erga omnes hatállyal mondta ki, hogy a felperes egyházi jogállását nem veszítette el. A felperes a határozat értelmében mindaddig megfelel e követelménynek, amíg a bevett egyházi elismerés iránti kérelmét nem utasítják el. Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát követően az Alaptörvénynek az ügy megítélését illetően releváns rendelkezései azonban módosultak. A 3310/2018. (X. 16.) AB határozat és a 3047/2019. (III. 14.) AB határozat (a továbbiakban: Abh. 2019.) foglalja is ennek kapcsán az AB-határozatok erga omnes hatályával. Eszerint figyelembe kell venni az Alaptörvény változását is (Abh 2019., [21]), azaz jelen esetben azt, hogy az Abh. után hatályba lépett az Alaptörvény negyedik módosítása, amely már sarkalatos törvényi elismeréshez kötötte az egyházi státuszt. Majd pedig – 2013. október 1-jén – hatályba lépett az Alaptörvény ötödik módosítása is, amely a sarkalatos törvényben elismert egyházakat bevett egyházzá nevezte át. Ha tehát az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát követően az Alaptörvény releváns rendelkezése módosul, akkor a bírói döntés nem alapítható kizárólag a korábbi AB-határozattal való ellentétre, mivel a jogalkalmazónak figyelemmel kell lennie az Alaptörvény változására is (Abh 2019., [22]) annak hatálya alatt.”.

[15] A 3047/2019. (III.14.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rávilágított arra, hogy: „Ha azonban az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát követően az Alaptörvény releváns rendelkezése módosul, akkor a bírói döntés megsemmisítésére nem kerülhet sor automatikusan a korábbi határozattal való ellentét alapján, hanem figyelembe kell venni az Alaptörvény változását is.”.

[16] A Kúria tehát korábbi döntéseiben már vizsgálta a felperesi hivatkozásokat, ezzel összefüggésben egységes gyakorlatot alakított ki.

[17] A felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére alapítottnan a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az adott ügy a jogalanyok széles körét érinti. Társadalmi jelentősége az olyan jogkérdésnek, illetve ügynek van, amely a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érinti. A felvetett jogkérdés különleges súlya pedig kizárólag akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – a különleges súlyára tekintettel – túlmutat. A befogadáshoz továbbá az is szükséges, hogy általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható legyen a befogadás indoka.

[18] A felperesi álláspont szerint a jogkérdés kiemelkedő társadalmi jelentőséggel bír, mivel az egyik legnagyobb nem állami köznevelési, illetve szociális intézmény fenntartóról van szó és közérdeklődésre tart számot. A Kúria hangsúlyozza, hogy a társadalmi jelentőség megállapításához igazolni kell, hogy az a társadalom széles körét közvetlenül, vagy közvetett módon érinti. A Kúria nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását. Azonban a már kifejtettek szerint a Kúria több döntésében is már vizsgálta a felperesi hivatkozásokat, ezzel összefüggésben egységes gyakorlatot alakított ki és nincs olyan körülmény vagy változás, ami a Kúria újabb állásfoglalását, jogértelmezését igényelné.

[19] A Kúria a jogerős ítélet vizsgálatát követően a Kp. 118.§ (1) bekezdés ac), ad) alpont és b) pont szerinti befogadási okok alapján sem találta a felülvizsgálati kérelem befogadását szükségesnek.

[20] Mindezen indokok folytán nincs jogszabályi lehetőség a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására, ezért a Kúria annak befogadását a Kp. 118.§ (1)-(2) bekezdései alkalmazásával megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[21] *A Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjaira hivatkozással a felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.*

Záró rész

[22] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[24] A végzés elleni perorvoslatot a Kp. 112. § (1)-(2) bekezdései és a 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. december 06.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s.k.

előadó bíró

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

bíró

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

bíró